

Liñas prioritarias Biblioteca Escolar Curso 2016-2017

Ceip Condasa de Fenosa O Barco de Valdeorras (Ourense)

Pretendemos, con este proxecto de traballo, continuar, e de ser posíbel afondar, nas liñas de cursos anteriores, xa que entendemos que supoñen un plan bastante acaído ás necesidades e posibilidades do noso centro.

No que atinxe á **formación en centros**, se ben non houbo cursos específicos de biblioteca ao traballar nun PFPP en dúas liñas, unha sobre programación de Unidades didácticas LOMCE e outra adicada ao desenvolvemento da aula virtual, todas estas actividades formativas estiveron impregnadas do espírito da Biblioteca Escolar.

Así a liña das Unidades Didácticas traballou dende unha perspectiva de Proxectos de Investigación nos que a Biblioteca colaborou e promoveu. Tamén no que atinxe á aula virtual traballouse en dar apoio dende as TIC a estes proxectos de investigación deseñándose secuencias de actividades en eXe-learning, así como paquetes de actividades LIM que entran perfectamente na liña de traballo da Biblioteca.

Non descartamos que no futuro se poidan facer actividades específicas de biblioteca, pero se consideramos a esta non como un lugar senón coma unha actividade, consideramos que estas actividades de formación se insiren nos eixos básicos do traballo dunha biblioteca escolar e pensamos que estamos acadando unha metodoloxía no centro que reflicte a cerna da Alfabetización en Información.

A este nivel sinalar que neste curso introducimos a materia de **Alfabetización en Información** como materia de libre disposición tanto en 4º como en 6º de primaria, acadando unha boa valoración por parte do profesorado titor destes cursos e do claustro en xeral, polo que seguiremos nesta liña no vindeiro curso escolar.

- **Actuacións en relación coa organización e xestión**

Relacionado coa **sinalización** teremos que colocar en cada libro unha marca coa cor da CDU correspondente, para que sexa máis doado saber en que lugar deberá ser colocado, para facilitar o traballo dos axudantes de biblioteca. Moitos dos fondos xa teñen esta marca, pero outros, fundamentalmente libros de nova catalogación e outros exemplares que perderon o identificador, carecen dela, o que dificulta un pouco a súa correcta colocación nos andeis.

Nos esforzaremos en difundir o vídeo realizado no curso que agora remata titulado “O libro perdido”, no que se explica en clave de humor a etiquetaxe dos libros. Deberemos seguir tamén nesta liña de traballos audiovisuais que expliquen a estrutura e colocación dos fondos na biblioteca do centro, xa que temos comprobada a súa aceptación e aproveitamento por parte do alumnado.

Seguiremos tentando acelerar as **tarefas de catalogación**, aínda que este labor costa enorme traballo xa que as tarefas cotiáns a penas deixan tempo para realizalo. Con todo, e aproveitando datas de vacacións, imos acadando unha actualización do catálogo bastante respectábel, aínda que sería de desexar podelo ir facendo segundo chegan as novidades.

O **expurgo** dos exemplares máis deteriorados, tarefa adiada fundamentalmente en determinadas coleccións, como pode ser a dos Bolechas, que ten unha grande aceptación entre os primeiros lectores do centro e que non se pode renovar por estar descatalogados, terá que acometerse finalmente xa que o deterioro é evidente e os libros tan estragados perden o seu atractivo.

Continuaremos como ata o de agora co traballo dos **axudantes de biblioteca**, traballo moi interesante polo que ten de implicación do alumnado na xestión deste noso recurso. As actividades de formación dos axudantes terán que ser máis sistematizadas, sobre todo no control do programa de xestión de empréstanos, así como na delimitación de funcións dos axudantes de cada día (silencio, ordenadores, empréstanos...).

- **Actuacións en relación coa dinamización e promoción dos recursos da biblioteca, coa súa integración no tratamento do currículo e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias básicas do alumnado:**

Continuaremos coas actividades habituais da nosa biblioteca como a edición do “Barquiño de Papel” o **boletín da biblioteca, recomendacións lectoras**, a edición do **blogue** no que se tentará promover a participación do alumnado por medio dos comentarios, e a **hora das tarefas**, coa que se tenta facilitar a realización de traballos de investigación, ampliación e/ou de reforzo, encargadas dende as aulas.

Pola súa banda o **emprego da biblioteca como espazo didáctico**, incrementouse ao poñer en marcha a materia de Alfabetización en Información, que empregou a biblioteca e a aula de informática como lugares

de traballo, así como no desenvolvemento de actividades por parte dos cursos que realizaron proxectos de investigación no marco das actividades de formación das que se falou ao comezo deste proxecto. De cara ao curso que vén gustaríanos consolidar este uso do espazo da biblioteca e máis dos seus recursos, e se cadra afondar aínda máis no mesmo.

Os **horarios de uso da biblioteca** terán que ter un mínimo semanal de asignacións por aula, cando menos nos cursos de primaria, para garantir a todos o acceso en exclusividade ao espazo e recursos da mesma.

Tamén se ten colaborado en apoiar con recursos da biblioteca os **proxectos de infantil**, actividade que queremos manter, para o que mostraremos a nosa disponibilidad ao equipo de infantil xa ao comezo do curso.

No tocante a **adquisición de materiais** sempre nos mostramos atentos ás suxestións dos titores/as sobre as súas necesidades para orientarnos nas políticas de adquisición de libros. Aínda así podemos mellorar este aspecto consultando periodicamente aos ciclos sobre as políticas de adquisición de fondos, sobre os proxectos nos que se estea traballando e/ou que se teña previsto traballar, para ter previstas as necesidades e dispormos de materiais actualizados catalogados cando sexan necesarios.

- **Actuacións en relación coa formación de usuarios e educación para o acceso á información**

Na mesma liña que en anos anteriores seguiremos tentando **elaborar materiais** que axuden ao desenvolvemento das competencias en información do noso alumnado, tales como miniwebquests, paquetes de actividades con LIM ou Jelic, nas letras galegas, efemérides, proxectos documentais, etc..., e, tamén para a propia **formación de usuarios** da biblioteca e o coñecemento da súa organización e recursos, así como para o manexo dos lectores electrónicos con que conta a biblioteca. Neste sentido queríamos sinalar que dentro da aula virtual do colexio, de nova creación, contamos cun apartado para a biblioteca, onde poderemos ter os recursos que tiñamos elaborados e os que vaíamos realizando en adiante.

No tocante ao **proxecto documental**, rematamos o proxecto “Convivimos” que nos levou, nas súas diferentes fases dous cursos. O primeiro foi adicado á investigación histórica sobre as distintas formas de organización social do home e ás distintas lexislacións que se sucederon ao longo da historia, dende o Cilindro de Ciro deica a Declaración Universal dos Dereitos da Infancia. No segundo ano, este que acaba de rematar, acometeuse a discusión nas aulas de distintos aspectos relacionados coa Convivencia, estableceuse un parlamento escolar constituínte que redactou unha constitución que foi submetida a sufraxio e aprobada, e que pasou a formar parte do Plan de Convivencia do centro.

Daquela pensamos que para o vindeiro curso poderemos propoñer un novo proxecto de investigación no centro, desta vez si sobre un tema científico e non humanístico.

O que está claro e que non queremos interferir tampouco na dinámica de proxectos que se está instaurando no centro, polo que tentaremos que este proxecto sexa abordado fundamentalmente pola aulas que non teñan aínda asumida esta metodoloxía.

Pola súa banda os **proxectos de infantil** manteñen unha dinámica propia na que a biblioteca colabora facilitando fondos para as temáticas que se tratan neles. Este modelo ten dado bos resultados e queremos continuar na mesma liña de apoio que noutros anos.

A **olimpíada do saber**, concurso de procura de informacións ao través de pistas, e que é unha das actividades máis seguidas das que se propoñen dende a Biblioteca, volverá ter unha nova edición. Como todos os anos tentaremos que a temática coincida co tema sobre o que verse o PDI de centro.

Os **Axudantes da biblioteca**, un dos piares da nosa biblioteca, continuarán realizando as súas tarefas de empréstamo, control do silencio e organización das quendas de acceso aos ordenadores. O traballo que desenvolven valorámolo como moi satisfactorio aínda que hai apartados nos que é posible mellorar a súa eficacia para o que desenvolveremos actividades de formación específicas ao comezo do curso con todo o alumnado voluntario.

No tocante á dotación de **ordenadores** da biblioteca, seguimos contando con catro unidades para uso do alumnado e dous para tarefas da biblioteca (un para xestión e outro para audiovisuais), nun número que nos parece suficiente dadas as dimensións da biblioteca. Os equipos do alumnado, que contaban con pouca memoria RAM foron recargados con MiNiNo, unha distribución linux moi lixeira que os volveu novamente operativos e que fan que cumpran a súa misión correctamente.

Continuamos cos **clubs de lectura con libros electrónicos**. Os Clubs mantivéronse cos dispositivos propiedade da biblioteca do centro e cos dispositivos persoais d@s alumn@s participantes, fundamentalmente tablets. Constatamos que moitas destas tablets carecían de lectores de e-books e mesmo do acrobat reader, que houbo que instalar para poder desenvolver os traballos do club, co que sumamos un valor ao recurso electrónico do alumnado que nun principio só emprega a tablet como xogo. Tamén a disparidade de modelos fai que o proceso de carga dos libros para a lectura sexa ás veces complexo e que ocupen bastante tempo, polo que tentaremos que os labores de carga se fagan dunha soa vez, en vez de ir cargando cada un dos libros que se van lendo.

A nivel do profesorado a colaboración coa **editorial Weeble**, editora de libros educativos con licencia creative commons, realizando a tradución dunha serie de títulos ao galego estivo parada, xa que houbo unha serie de circunstancias familiares que impediron manter o mesmo nivel de traballo. De cara ao ano que vén procuraremos volver a traballar ao mesmo nivel que no curso 2014-2015.

Queremos sinalar a incorporación á oferta do centro dunha materia de libre disposición sobre **Alfabetización en Información** en 4º e 6º de primaria. A valoración deste primeiro ano de funcionamento é moi positiva e pensamos que de cara ao vindeiro curso aínda pode mellorar, xa que introduciremos na programación as modificacións pertinentes que corrixan os erros detectados durante este primeiro ano de traballo.

Decatámonos por exemplo das dificultades do alumnado para extraer informacións dos textos, das carencias á hora de subliñar textos ou de realizar cadros sinópticos. Tamén nos preocupa a escasa capacidade crítica que se mostra nas procuras na rede, aceptando calquera cousa que apareza publicada, polo que teremos que incidir neste aspecto crítico que valore aspectos significativos das webs relevantes á hora de asignarlle unha credibilidade real ás súas informacións.

Tamén teremos que traballar no dominio de programas nos que o alumnado poida plasmar ás súas investigacións (presentacións de diapositivas, mapas conceptuais, editores de texto...).

- **Actividades en relación co fomento da lectura e co desenvolvemento do Proxecto Lector do Centro**

Continuaremos coas actividades xa postas en marcha nos cursos pasados e que acadaron unha boa valoración por parte dos usuarios e do profesorado, como son o **Programa de Lectura Silenciosa** e a **Lectura dos Venres**.

Asemade seguiremos realizando **Suxestións de lectura** periódicas, a maiores das que se coloquen nos Barquiños, **exposicións de libros**, tanto de novidades como temáticas coincidentes coas festividades e conmemoracións escolares, **recomendacións de lecturas** gravadas en vídeo e colgadas no blogue, e **libros descolocados** situados fóra dos andeis para incentivar a curiosidade dos usuarios.

Outras actividades, como son **Vaille co conto ao profe** e **Os martes... conto**, con resultados que seguen sendo moi satisfactorios continuarán co mesmo modelo de organización. Tamén faremos o propio co **obradoiro de conta-contos de pais/nais** que deu uns resultados altamente positivos, sobre todo polo que atinxe á participación e implicación das familias no desenvolvemento lector dos seus fillos.

Como reforzo desta actividade temos desenvolvida unha **política de adquisición** de fondos de libros con pop-ups moi motivadores e que xa este ano se lle están a dar un uso moi interesante, política de adquisición que continuaremos no próximo curso.

Os **clubs de lectura e clubs de escritura** seguirán funcionando co mesmo esquema que este ano, dado que están a dar uns froitos moi interesantes. Tal e como se dixo no apartado anterior tentaremos fomentar que se fagan lecturas en cada club empregando dispositivos electrónicos.

No que atinxe ao **Kamishibai**, durante o presente curso realizouse no primeiro ciclo de primaria un conto para este formato que se presentou nas clases de infantil e primeiro ciclo. Tamén se empregou en actividades de divulgación científica durante a semana da Ciencia en Galego.

Nos clubs de escritura traballamos a **realización de curtas de animación**, álbums virtuais (storybird) e cómics, e que retomaremos de novo de cara ao ano próximo. Tamén tentaremos dar o salto ás gravacións de vídeo e ás stopmotions, que partillan con estes recursos un grande interese educativo e creativo.

O **Proxecto Lector do centro** terá que servir de base para o desenvolvemento dun Plan Anual de Lectura no que nos gustaría que aparecesen reflectidas todas as actividades desenvolvidas nas aulas en relación á promoción da lectura e os itinerarios lectores.

- **Outras actuacións**

A **Web da biblioteca** neste curso seguiu aportando recursos, fundamentalmente dende a páxina de proxectos. Tras a migración ás Webs dinámicas comezamos a empregar a aula virtual, pero tivemos que volver a colgar os recursos na Web posto que dende a aula virtual non estaban accesibles para toda a comunidade, e só para o alumnado matriculado en cada curso. Interézanos ter os cursos de Moodle pechados para poder avaliar o traballo do alumnado, pero tamén dar a coñecer e partillar coa comunidade de bibliotecas escolares os nosos recursos, polo que seguiremos ofrecendo os nosos traballos nas dúas plataformas.

A actividade do **Mercadiño de Intercambio de Libros** séguese impoñendo como unha das máis participativas e mellor valoradas polo alumnado, que seguiremos realizando como celebración do día do libro.

Tamén se realizarán outras actividades como a da **lectura de textos de terror** no Samaín ou lecturas no

comedor en datas especiais.

O **punto de intercambio de libros** libre no exterior do colexio segue funcionando moi ben, e procuraremos que continúe así no próximo curso. O punto colleu unha dinámica propia con doazóns anónimas, xente que collía os libros e os intercambiaba ou que simplemente os levaba para casa para ler e quedaba con eles. Estamos moi contentos da súa continuidade xa que ninguén auguraba un éxito á iniciativa, máis ben todos opinaban que a casiña sería destrizada en pouco tempo, e velái está, con catro anos de funcionamento e axudando a ter lecturas compartidas a toda a poboación, máis aló da nosa comunidade escolar.

- **Criterios e procedementos de avaliación**

Pensamos que os criterios que se marcaron en cursos anteriores seguen a ser correctos. Queremos seguir avaliando constantemente a nosa actividade, introducindo as modificacións oportunas en canto sexan detectados fallos, sen ter que esperar a unha avaliación final. Tamén queremos manter un contacto constante ao través dos equipos de ciclo coas sensibilidades distintas dentro do centro, facéndonos eco das suxestións que xurdan nesas reunións e mesmo incitando as críticas e os aportes enriquecedores.

En todo caso, do mesmo xeito que o ano pasado, como proceso final da avaliación tentaremos valorar unha serie de indicadores que poden informarnos do proceso final do noso traballo, como son:

1. Número de empréstanos realizados, tanto a nivel individual como nas bibliotecas de aula.
2. Nivel de participación do alumnado nos clubs de lectura e escritura
3. Participación en distintas actividades (Olimpíada do saber, concursos, vaille co conto...)
4. Número de profesorado voluntario nas actividades da biblioteca
5. Número de visitas ao blogue
6. Utilización polo profesorado dos distintos recursos que a biblioteca pon á súa disposición.
7. Calidade dos traballos realizados

Faremos **enquisas** de satisfacción entre o alumnado empregando formularios en Google Docs. Tamén queremos continuar neste ano próximo a empregar a **ferramenta de avaliación de bibliotecas escolares** centrándonos noutro aspecto distinto ao que se realizou este ano, para así poder avaliar a nosa proposta empregando parámetros obxectivos.

- **Persoa designada como responsable/dinamizador da Biblioteca Escolar.**

A persoa que se responsabilizará da marcha da Biblioteca é Xoaquín Freixeiro Álvarez, actual encargado da mesma.

Sinalar o feito de termos un grupo estable de Apoio á Biblioteca, con mestres comprometidos no desenvolvemento das actividades, ilusionados na mellora da nosa oferta, dispostos a asumir os seus espazos de responsabilidade, o que permite garantir, por unha banda, a continuidade do traballo ano tras ano, poñendo rapidamente as actividades en marcha, así como desenvolver novos proxectos e incluír aspectos de mellora das actividades xa realizadas en cursos anteriores.

Gustaríanos que este grupo puidese contar con algunha hora, dentro do seu horario laboral, adicada a labores de biblioteca, xa que hoxe por hoxe. é un traballo completamente desinteresado e realizado fóra do horario escolar, pero esta aspiración bate frontalmente coas políticas de persoal da Consellería que cada día diminúen os nosos equipos docentes. Con todo contamos co apoio do Equipo Directivo do centro que sabemos que na medida das, cada vez, máis escasas posibilidades horarias, fará o posible para atender as nosas demandas.